

Posudok dizertačnej práce

Názov: Úloha metadovedností v psychoterapii

Doktorand: Mgr. at Bc. Peter Mikoška

Vedúci práce: prof. PhDr. Ivan Blecha, CSc.

Doktorandská práca sa zameriava na analýzu úlohy metadovedností v rámci psychoterapeutickej intervencie. Vysoko pozitívne hodnotím ambíciu doktoranda identifikovať kľúčové faktory efektívnej psychoterapie tak, aby neboli priamo závislé na psychoterapeutickom smere, čím vytvára priestor pre ich zblížovanie a rozvoj vzájomnej komunikácie medzi zástupcami rozličných psychoterapeutických smerov. Problematiku metadovedností doktorand ukotvil primárne v koncepcii manželov Mindellových, ktorí z daným konceptom explicitne pracujú. Vzhľadom k tomu, že uvedená koncepcia podporuje zmienené uvažovanie doktoranda, vnímam to ako logický postup. Na druhej strane sa vynára otázka, či prístup manželov Mindellových je jedinou koncepciou zdôrazňujúcou metadovednosti?

Zo širokej palety metadovedností sa doktorand hlbšie zameriava na uvedomovanie, čo považujem za dobrú voľbu vzhľadom na možnosť teoretickej a v prípade potreby i empirickej operacionalizácie. Vychádza primárne z Proces orientovanej psychoterapie a Geštaltná psychoterapie, čo vytvára relatívne koherentný obraz o kľúčovom postavení uvedomovania medzi metadovednosťami. Ostatné psychoterapeutické prístupy sú zmienené námatkovo alebo opomenuté (napr. PCA) a čitateľ sa nedopátra kritériám, ktoré viedli selekciu doktoranda.

V nasledujúcich kapitolách zužuje doktorand svoj pohľad na metadovednosti na kontext psychoanalýzy, čo veľmi zrozumiteľne deklaruje paletou nadväzujúcich otázok. Psychoterapeutický proces na úrovni vzťahu medzi pacientom a psychoterapeutom demonštruje na prenose a protiprenose. Podnetne identifikuje koncept rovnomerne sa vznášajúcej pozornosti, ktorý zaradzuje medzi možné metadovednosti facilitujúce psychoterapeutický efekt. Zvlášť oceňujem diskusiu doktoranda, v ktorej porovnáva psychoanalytický prístup uvedomovania s fenomenologickým prístupom, pričom si uvedomuje ich odlišnosti.

V posledných dvoch kapitolách doktorand uvažuje koncepciu metadovedností s eklektickým prístupom k psychoterapii a následne poukazuje na značný počet psychoterapeutických škôl, ktoré majú vo svojom repertoári metódy rozvíjajúce uvedomovanie. Týmto doktorand logicky dokladá oprávnenosť úvahy o možnosti nazerať na metadovednosti ako na integrujúci princíp psychoterapeutických smerov. Tu je potrebné zároveň podotknúť, že doktorand zvolil verifikačný prístup, kde sa snaží svoje predpoklady dokumentovať na vybraných psychoterapeutických systémoch. Pre ďalšie uvažovanie doktoranda by mohlo byť podnetné cielenie hľadať a prípadne preskúmať ostatné psychoterapeutické systémy, ktoré by protirečili predpokladom doktoranda. Tento podnet ide samozrejme nad rámec dizertácie doktoranda.

Celkovo hodnotím dizertačnú prácu doktoranda vysoko pozitívne a navrhujem udeliť mu akademický titul „philosophiae doctor“ (PhD.).

PhDr. Ľubor Pilárik, PhD.

Nitra

19. 10. 2012